

Šią savaitę Europos Parlamento (EP) nariai Rasa Juknevičienė ir Andrius Kubilius apžvelgė Strasbūre, grįžę posėdžiauti daugiau nei po metų pertraukos. Pokalbį [klausykite](https://youtu.be/PPBskiB9hLc):
<https://youtu.be/PPBskiB9hLc>

EP dirba dviejose vietose: Briuselyje ir Strasbūre. Klausimas dėl sesijų poreikio Strasbūre keliamas beveik kiekvienoje kadencijoje. EP narės R. Juknevičienės nuomone, šįkart po pandemijos sugrįžta per anksti, nes dar ne visi nariai ir jų padėjėjai yra vakcinuoti – Briuselyje dar nėra visuotinio skiepavimo. Strasbūras palengva grįžta prie įprastinio gyvenimo ritmo, bet lieka dar daug apribojimų: komendanto valanda, kavinių darbo laiko ribojimas ir t. t.

Nepaisant to, sesijos darbotvarkė buvo ypač turininga. A. Kubilius, pristatydamas rezoliuciją dėl įvykių Rusijoje, pabrėžė, kad demokratija ir žmogaus teisės toje šalyje gniuždomos naujais metodais – išleista įstatymų serija, dėl kurių visuomeninės Rusijos ir užsienio organizacijos yra paskelbiamos ekstremistinėmis, nepageidaujamomis ar užsienio agentais, o su jomis bendravę ir dirbę asmenys tampa neregistruotais ateities rinkimuose (pavyzdžiui, A. Navalno fondas bei 34 vakarų organizacijos).

„Nuo praėjusių metų birželio iki šių metų EP jau priėmė penktą rezoliuciją. (Ketvirtadienį buvo pritarta rezoliucijai dėl Rusijos didele balsų persvara.) Jeigu palygintume, kaip demokratija Rusijoje atrodė prieš metus ir kaip atrodo dabar – tai situacija labai ryškiai prastėja, ypač žmogaus teisių ir visų demokratinių vertybių prasme. Kita vertus, apžvelgiant metus apima nevilties jausmas, nes negalima sustabdyti šių tendencijų, – sakė A. Kubilius. – Ieškai būdų, kokios sankcijos galėtų būti priimtose, kad sustabdytų Putiną, bet tai neveikia taip, kaip norėtūsi. Pradedi jausti, kad pripranti prie vis naujų nusikaltimų. Žiniasklaidos antraštės taip nebejaudina. Priimi tai, kaip naują realybę į kurią jau nebereaguoji. Nei skausmingai, nei emocijomis. Neviltis, kad nieko negali pakeisti. Tie patys jausmai apima kalbant ir apie Baltarusiją. Vakar posėdyje kalbėjau, kaip jaučiuosi, galbūt todėl kiti ir parlamentarai įsiklausė ir balsavo už rezoliuciją.“

Šią savaitę plenarinėje EP sesijoje R. Juknevičienės iniciatyva buvo įtraukta diskusija apie sovietų režimo vykdytas tremtis, įsteigtus lagerius, GULAG'us ir taip paminėtas trėmimų Baltijos šalyse 80-metis.

Parlamentarė dabartinę situaciją Baltarusijoje ir Rusijoje apibūdino lyg užsidarymą dideliame lageryje, kas tikriausiai yra sąmoninga Putino ir Lukašenkos politika. Pritardamas šiai minčiai A. Kubilius sakė, jog anksčiau buvo Berlyno siena, o dabar Putinas stato Kremiaus sieną, tik ši siena ne fizinė. Jis stato sieną tarp demokratinio pasaulio valstybių ir permainingų norinčių Rusijos žmonių.

Tremčių Baltijos valstybėse 80-mečio minėjimas EP, pasak R. Juknevičienės, vyksta „norint, kad į tai būtų atkreiptas dėmesys ir šiandieniniame kontekste. Kalbame ne vien tik apie istoriją, kalbame ir apie Europos ateitį. Norime paminėti ne tik Baltijos valstybių gyventojų trėmimus, bet atkreipti dėmesį apskritai į stalinizmo režimo sukurtą GULAG'ų sistemą, kuri Europos kontinente, ypač į pietus nuo mūsų, nėra pakankamai ištyrinėta ir išsiaiškinta.“

Diskusijoje įsimintą kalbą pasakė Europos Komisarė iš Maltos Helena Dalli, kuri paantrino 2019 metais EP priimtas rezoliucijos minčiai, kad Antrasis pasaulinis karas prasidėjo būtent po Molotovo-Ribentropo pakto, kas labai piktina Kremlių, nes neatitinka jų naratyvo. R. Juknevičienė apgailestavo, jog šįkart į Parlamento darbotvarkę nepavyko įtraukti naujai paruoštos rezoliucijos dėl tremčių, tačiau negalima prarasti vilties ir bandys tai padaryti dar kartą.

Parlamentarė priminė, kad birželio 15 dieną Briuselyje, Solidarumo aikštėje, bus skaitomos ištremtųjų pavardės. „Ne tik lietuvių, bet ir latvių, estų, lenkų, moldavų, ukrainiečių. Baltarusių pavardžių kol kas nepavyko gauti, bet juos taip pat įtraukėme į sąrašą. Jie taip buvo ištremti, ypač iš tų kraštų, kur iki Antrojo pasaulinio karo buvo Lenkijos dalis. Tremiami buvo ir rusai, taigi paminėsime visus, kurie buvo ištremti,“ – sakė R. Juknevičienė.

Parlamentarė pasidžiaugė, jog į planuojamą pavardžių skaitymo renginį sutiko ateiti Europos Parlamento Prezidentas Davidas Sassoli. Laukiami visi gyvenantys ar viešintys Briuselyje. Kviečiame [registruotis http://bit.ly/CommemorationEvent](http://bit.ly/CommemorationEvent) ir ateiti skaityti ištremtųjų pavardžių.

R. Juknevičienė buvo viena iš pagrindinių pranešėjų didelės apimties įstatymų leidybos pakete, susijusiame su parama kitoms valstybėms, pavadintame „Globalios Europos instrumentas“. Pasak A. Kubiliaus, peržiūrėjus visų kada nors Lietuvai atstovavusių EP narių darbus – tai didžiausias reguliacine ir finansine (80 milijardų eurų) apimtimi projektas, kurį rengiant dalyvavo Lietuvos atstovas.

Šios savaitės plenarinėje sesijoje EP buvo priimtas europinis „Covid-19 sertifikatas“. Taigi Europos Sąjungos sienos atsivers plačiau. R. Juknevičienė ypač pasidžiaugė LR Vyriausybe, kuri įdiegusi „Galimybių pasą“ pasiruošė ir šiam europiniam dokumentui. Dabar Lietuva yra tarp pirmaujančių valstybių, kurios visiškai pasiruošusios dalyvauti bendroje ES „Covid-19 sertifikato“ sistemoje.

Po metų pertraukos EP sesija Strasbūre buvo ypač turininga

